

Notitie voor Integrale Stuurploeg Ondernijming (ISO)

Betreft : Thema woonfraude

Datum : 24-07-2014

Aanvulling op de notitie 'Woonfraude en gerelateerde problematiek'

Op het ISO overleg d. 1 mei 2014 en d.d. 16 juni 2014 is besloten het voorstel Woonfraude en gerelateerde problematiek van het REC Noord-Holland door te schuiven naar een volgend overleg vanwege de afwezigheid van bestuurders bij deze overleggen. Er is wel afgesproken dat het REC Noord-Holland in de tussentijd inzichtelijk zou proberen te maken of het thema speelt in gemeenten van Noord-Holland en zo ja, of een indicatie gegeven kan worden van de mogelijke schade die geleden wordt door deze vorm van fraude.

Aantekening

Het REC Noord-Holland heeft naar aanleiding van signalen verschillende adressen in de gemeente Haarlem onderzocht op diverse vormen van woonfraude, waaronder BPP-fraude (zowel personen woonachtig die niet ingeschreven staan, als personen ingeschreven die niet woonachtig zijn), uitkeringsfraude en toeslagenfraude. Van de fysiek geïnspecteerde en uitdrukkelijk adressen in gemeente Haarlem die naar voor in zijn gekomen op basis van risico-indicatoren, is in meer dan 50% de aanwezigheid sprake van valse beschrijvingen en (pegingen tot) financiële fraude.

Aandacht omvang woonfraude in zes gemeenten

Het is aannemelijk dat deze vormen van fraude niet alleen in de gemeente Haarlem, maar ook in de rest van Noord-Holland voorkomen. Dit een indruk van de aard en omvang van woonfraude en daarmee gerelateerde problematiek in de regio Noord-Holland te krijgen zijn de gemeenten Almere, Den Helder, Haarlem, Haarlemmermeer, IJmuiden en Zandvoort gevraagd in hoeverre het probleem daar voorkomt en of er gerelateerd toezicht is op de problematiek. De belangrijkste uitkomsten:

- op één gemeente na, die aangeeft dat er geen woonfraude voorkomt, geven de andere gemeenten aan dat ze geen (goed) zicht hebben op de aard en omvang van het probleem
- vijf van de zes gemeenten geeft aan (indirecte) fysieke controles uit te voeren, waarvan twee gemeenten aangeven hier eigenlijk overduidelijk capaciteit voor te hebben
- drie van de zes gemeenten geeft aan samenwerking te zoeken met andere partners bij de aanpak van woonfraude, waarvan twee gemeenten deelnemen aan het project Kompas. Een gemeente geeft regular door aan de vermelding van gemeenten of neemt contact op met de pandeigenaar;
- een van de gemeenten weet hoeveel personen die zich in 2013 nieuw hebben laten inschrijven in de gemeente niet te gaan wonen, maar men aangeeft te gaan wonen
- op 3 juni jl. heeft het REC Noord-Holland voor alle gemeenten in Noord-Holland een themamiddag woonfraude georganiseerd. Twee gemeenten, waaronder twee van de zes bevestigde gemeenten heeft 1000 aangegeven onderzocht te willen bij de aanpak van woonfraude.
- een gemeente die deelneemt aan het project Kompas geeft aan dat dit resulteerd heeft in het bezoeken van 16 adressen tussen eind 2013 en begin 2014. Daar werden 31 personen aangetroffen, waarvan 36 niet in de BPP stonden ingeschreven, die wel ingeschreven hadden moeten staan; 18 personen hadden geen BPP en 21 personen ontvingen rentetoon.

De zes gemeenten is ook gevraagd data aan te leveren over het aantal nieuwe inschrijvingen per gemeente in 2013. Indien men daar dit soort kan leveren, komt ook de stedsprent van het aantal nieuwingsadressen in Buiten in 2013 worden voldaan? Dat leverde de resultaten op, zoals weergegeven in Tabel 1.

¹ Bestuursplan 4 Personen, voorheen Gemeentelijke Bestuursinstructie (GBI)

² Deze nationale is gekozen voor de stedsprent, omdat in 2013 uit onderzoek in o.a. Rotterdam bleek dat met name Buiten en Roomerom nog steeds veel inhuurk huizen van de BPP woonfraude uitrukten prapen.

	1.Haarlem	2.Haastemmer mae	3.Altiusse ¹	4.Zaanstad	5.Rijnmond	6.Den Helder
Totaal aantal immigraties 2013	1045	n.a.*	722*	781	798	408
Aantal Bulgarij en Aantal gemeente	30 (2,7%) 11-5205	21 144-063	25 (3,2%) 8-515	n.a.* 130-811	12 (1,7%) 75-652	n.a.* 60-553

Tabel 1: Ontvang machtigingen. * Deze cijfers zijn niet ontvangen. ** Dit aantal is nu 2013 (rechtvaardig) waarvan het verspreidende onderstaande

Gemiddeld schrijven zich per gemeente ca. 750 personen nieuw in (n.a. % van de totale gemeentebestuur). Van dat aantal is gemiddeld ca. 5% afkomstig uit Bulgarij.

Indicatie van de schade

Bij de patiënten is vrijwel geen zicht op de aard en omvang van voornamelijk en daarom gerelateerde problematiek. Daarom is ook geen zicht op de mogelijke schade die door deze vorm van fraude wordt geleden. Om toch een indicatie te kunnen geven, wordt een overzicht van de resultaten van een adrescontrole in de gemeente Haarlem gegeven, waarbij vermoedens van toediening fraude bestonden.

Begin 2014 controleerde de gemeente in samenwerking met de Balie dienst tien adressen waar volgens de gegevens van de BRP in totaal 77 personen zouden staan ingeschreven. Deze personen ontvingen huurtoeslag, zorgtoeslag en kinderopvangtoeslag. Een aantal daarvan, mogelijk meer dan de helft, ontving deze toeslagen onterecht. Tabel 2 geeft een overzicht van de bevindingen.

	Niet toegelaten	Gegevens	Niet toegelaten	Overig
Zorgtoeslag	0	0	22	6
Huurtoeslag	0	0	0	0
Kinderopvangtoeslag	2	7	2	0

Tabel 2: Resultaat van adrescontrole gemeente Haarlem begin 2014. (Totaal n=77.)

De hoogte van de toeslagen die worden uitgekeerd zijn inkomensafhankelijk. Om die reden is het vrijwel onmogelijk de omvang van de toeslagenfraude aan te geven.

Voordr. 80:

- * Het ISO wordt gevraagd het belang te onderzoeken om het onderwerp voornamelijk op de bestuurlijke agenda in Noord-Holland te krijgen (bijvoorbeeld via de VTO).
- * Het ISO wordt gevraagd mee te denken over de wijze waarop het thema onder de aandacht gebracht zou kunnen worden, zodat dit tot een regionaal plan van aanpak en uitvoering leidt. Voorgesteld wordt om in ieder geval een onafhankelijk regionaal projectleider en bestuurlijk trekker te benoemen.
- * Binnen de aanpak wordt geadviseerd om aandacht te besteden aan het advies van de adviescommissie Arbeidsduurloos, om in elke gemeente fysieke controles uit te voeren op risicoadressen.

¹ De gemeente Altiusse is d.d. 18 juni 2014 ingetrokken met het verspreiden van gegevens.